

tro, at Sagen vil blive lettere ved Hjælp af saadanne generelle Regler som dem, der findes i § 1. Jeg for mit Vedkommende tror i det Mindste, at den foreliggende Lov vil efterlade lige saa mange Lovl som den nuværende Ordning om, hvor man har Udpantningsret. Naar det saaledes hedder i § 1 Nr. 3: „Den Betaling, som efter et af Kongen eller vedkommende Ministerium stadfæstet eller af vedkommende Kommunalbestyrelse eller anden offentlig Myndighed indenfor Grændserne af den samme tilkommende Besøttelse vedtaget Betalingsreglement bliver at erlægge for Benyttelsen af saadanne et almennyttigt Formaal tjenende Indretninger, hvortil Udgangen i Almindelighed staar aaben for Enhver, som opfylder de for Udgangen foreskrevne Betingelser“, saa tror jeg, at en saadan generel Bestemmelse vil det for de Mand, der komme i Berøring med den, være meget vanskeligt at fortolke, og at der er forskellige Punkter, hvor Lovl meget let kunne optaa. Altsaa, jeg tror ikke, at der vil være vundet meget paa dette Punkt ved at vedtage Lovforslagets Bestemmelser. Derimod er det ganske vist, at der i Henseende til Spørgsmaalet om Appel og andre temmelig indviklede juridiske Spørgsmaal, som Materien om Udpantningsretten hidtil har givet Anledning til, vil tilveiebringes betydelig Klarhed gjennem det foreliggende Lovforslag; men det forekommer mig ikke, at dette har saa megen praktisk Betydning. — Vender jeg mig nu til den anden Afdeling af det foreliggende Lovudkast, der omhandler Udlæg uden Grundlag af Dom eller Forlig, saa gaar dette Afsnit i Korthed ud paa, at der kan gjøres Udlæg efter almindeligt Pantebrev, uden at man har det Besvær at skulle erhverve Dom. Jeg skal villig erkjende, at enhver Forhaling i en Mandts Retssmyndelse er en Ulempe, men det er i og for sig en Uting, at Pantshaveren kan gjøre Execution under de Forudsætninger, som Paragrafen hjemler, uden at behøve at have Dom derfor. Jeg maa dog spørge, om Pantshaveren virkelig er saameget slettere stillet end enhver anden Fordringshaver, der er saa uheldig at have en Fordring, som han maa fremtvinge ad Rettens Vej. I Lovudkastets Motiver tales der om Realkrediten. Jeg har aldrig hørt, at Realkrediten er ugunstig stillet her i Landet, tværtimod forekommer det mig, at der noget Sted, hvor vi ere heldig stillede, og hvor Rettsordningen er heldig, saa er det sikkert med Hensyn til Panteforholdet i faste Eiendomme, og særlig med Hensyn til disse er det ikke saa paatrængende nødvendigt at komme til en Forandring som f. Ex. med Hensyn til mange andre Forhold. Naar man veed, at man i alt Fald er sikker paa sine Penge, saa gjør det ikke saameget, om man skal vente en 2, 4 eller 7 Maanedere. Hvis man ved denne Bestemmelse kunde opnaa, at en Pantshaver kunde faae sine Penge, jeg vil ikke sige i den samme Termin, hvortil Fordringen er forfalden,

men i hvert Fald i den næste Termin, saa var der endda Noget vundet, men dette tror jeg ikke, man kan vente at opnaa; thi ved denne Bestemmelse i § 13 afhjælpes ikke de væsentligste Ulemper og Vanskeligheder, som Pantshaveren har at beseire for at komme til Maalet og faae sine Penge. Herved er der ikke gjort nogen Forandring i alle de besværlige Bestemmelser, som gjælde med Hensyn til Auktioner, nemlig at der skal holdes 3, 4 á 5 Auktioner med et vist — 14 Dages — Mellemrum, og at der skal gives Kredit i 3 Maanedere eller endog indtil den Termin, der kommer 3 Maanedere efter, at Auktionen er afholdt. Paa denne Maade kommer man altsaa i det praktiske Liv meget let til det Resultat, at Pantshaveren maa vente 6—7 Maanedere, inden han kan faae sine Penge ved denne Rettsforfølgning. Naar Pantshaveren altsaa skal vente saalange, saa gjør det ikke saameget, om han — om jeg saa maa sige — ogsaa kommer til at vente Dyrehavstiden med; men for en anden Fordringshaver, som ikke har Sikkerhed i Pant, og som maaske staar overfor den sandsynlige Eventualitet, at hans Debitor løber til Amerika, eller i alt Fald forvanser sin Formue saaledes, at Fordringshaveren ikke kan faae fat i den, for en saadan Fordringshaver, siger jeg, er det af langt større Vigtighed, at han kan komme hurtig til sine Penge. Jeg tænker saaledes navnlig paa Bøvelskreditorer eller endog paa Kreditorer efter ordinære Gjeldsbreve, hvor Summen er bestemt fastsat til et vist Beløb, og hvor Kreditor har betinget sig en hurtig Rettsforfølgning. Jeg ser oprigtig talt ikke, at der er nogen stor Trang til at staae Pantekreditorer denne særlig heldige Stilling overfor saamange andre Kreditorer; men hvorledes det nu end forholder sig hermed, maa jeg dog gjøre opmærksom paa, at Indførelsen af dette lille Stykke Mandatsproces eller eksekutiv Proces, hvad man vil kalde det, forekommer mig at være temmelig besynderlig. Det er ikke den rigtige Maade at reformere paa, saaledes at tage et Stykke for, uden at der foreligger speciel Anledning eller Nødvendighed derfor, naar man dog veed, at det gjælder en stor Reform, og har Haab om, at den ikke ligger saa langt fjernt. Jeg ser derfor baade i Fremlæggelsen af dette Lovudkast, navnlig ved den Simule Reform med Hensyn til Pantekreditorernes Stilling, ligesom ogsaa i Forelæggelsen af det andet juridiske Lovudkast i denne Samling desoværende Kjendtegn paa, at den høitærede Justitsminister, hvis varme Interesse for, hvad jeg tillader mig at kalde den store Reform, jeg ikke misgander, hos sig selv nærer Lovl om, hvorvidt det vil lykkes at gennemføre en saadan Reform i en nogenlunde nær Fremtid. Det vilde i høi Grad tjene til min Beroligelse — og jeg tror til Beroligelse for Alle dem, der ønske en virkelig Reform i Rettspleien i en ikke altfor fjern Fremtid — om